

O viață dedicată artei

***VALENTINA
RUSU-CIOBANU***

***artist plastic – 100 de ani de la naștere
(28 octombrie 1920)***

DATE BIOGRAFICE

1920, 28 octombrie, în orașul Chișinău, se naște Valentina Rusu-Ciobanu;

1938 – 1940 – studii la Școala de Belle Arte din Chișinău, sub îndrumarea profesorilor Alexandru Plămădeală și August Bayllaire;

1941 – 1944 – studii la Academia de Arte Frumoase din Iași, clasa lui Corneliu Baba;

1947 – absolvește Școala de Arte Plastice *Ilia Repin* din Chișinău;

1948 – devine membră a Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova;

Valentina Rusu-Ciobanu
în anii de școală

Glebus Sainsiuc și soția Valentina
Rusu-Ciobanu, 1946

<https://gazetadechisinau.md/2020/07/07/>

Valentina Rusu-Ciobanu, Glebus
Sainsiuc și fiul Lică, 1958

<https://orasulmeuchisinau.wordpress.com//>

Valentina Rusu-Ciobanu și fiul Lică

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Painters_from_Romania

PREMII, MERITE, DISTINCȚII

- ❑ 1961 – Ordinul „*Insigna de Onoare*”;
- ❑ 1966 – Medalia de argint a EREN;
- ❑ 1974 – Premiul de Stat al RSSM;
- ❑ 1980 – Maestru Emerit în Artă din RSSM, Ordinul „*Insigna de Onoare*”;
- ❑ 1984 – Premiul de Stat al Republicii Moldova;
- ❑ 1985 – Titlul de Artistă a Poporului din Republica Moldova;
- ❑ 1996 – „*Ordinul Republicii*”;
- ❑ 1998 – Premiul Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova pentru întreaga activitate și pentru prosperarea artelor plastice;
- ❑ 2009 – Medalia „*Dimitrie Cantemir*” a Academiei de Științe a Moldovei;
- ❑ 2010 – Titlul de „*Cetățean de onoare al orașului Chișinău*”;
- ❑ 2020 – Ordinul „*Meritul Cultural*” în grad de Mare Ofițer, Categorie C - „*Artele plastice*” din partea României.

În atelier

EXPOZIȚII PERSONALE

1961 – Chișinău

1984 – Muzeul de Arte din Chișinău

2000 – Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Chișinău

2015 – Muzeul Național de Artă al Moldovei

EXPOZIȚII DE GRUP

1947 – 1988 – participă la aproape toate expozițiile Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova

1995 – Saloanele Moldovei

2009 – expoziția „Bessarabia Moia” (curatori: Ruxandra Garofeanu și Vladimir Bulat), galeria Artmark, București

<https://moldova.europalibera.org/a/2190056.html>

EXPOZIȚII PESTE HOTARE

1949 – workshop, Moscova, Rusia

1951, 1952 – tabără de creație, Federația Rusă

1954 – tabără de creație, Abramtsevo, Rusia

1957 – Moscova

1961 – Sofia, Bulgaria

1963 – Varșovia, Polonia

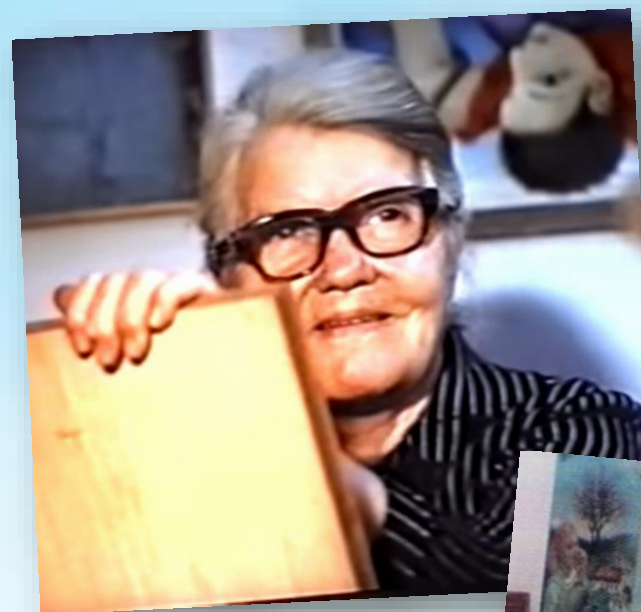
1968 – Montreal, Canada

1970, 1971 – Plovdiv, Bulgaria

1975 – București, România

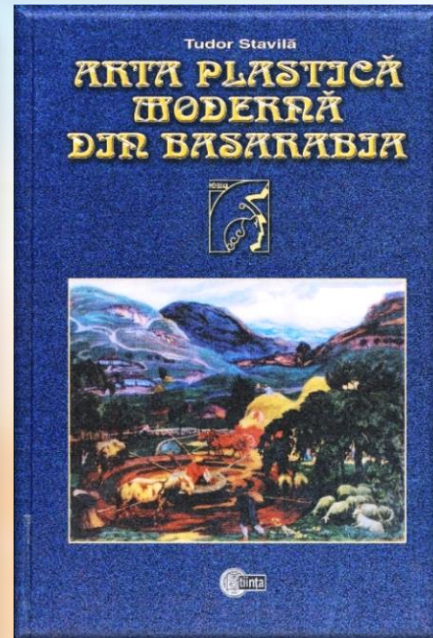
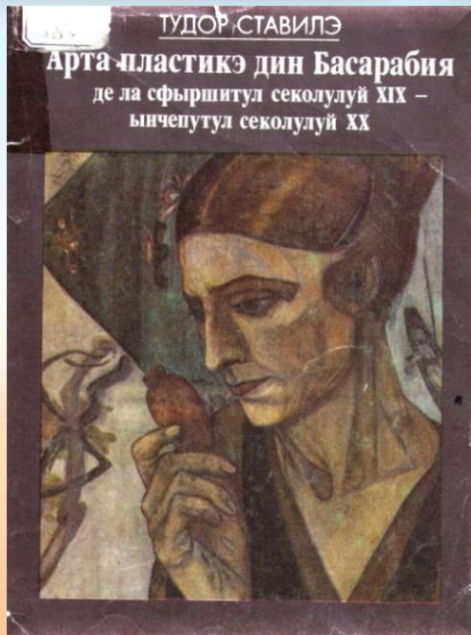
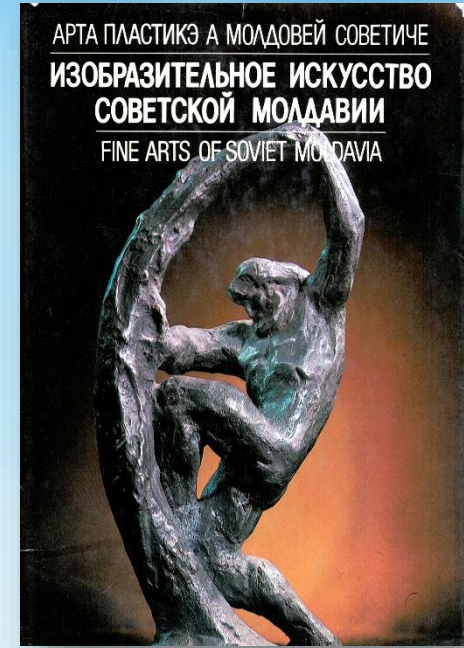
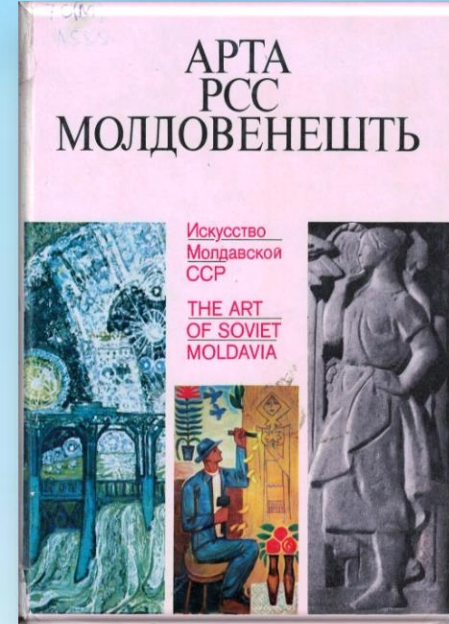
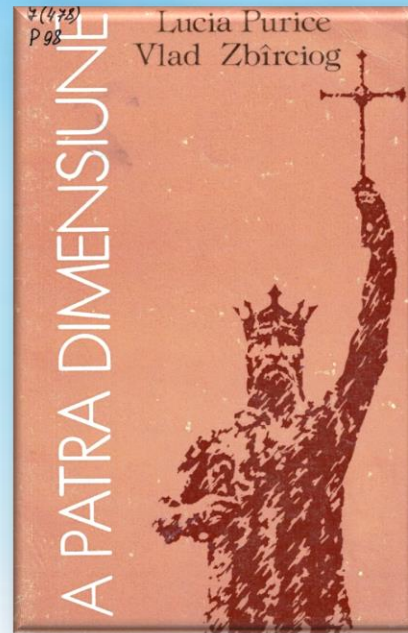
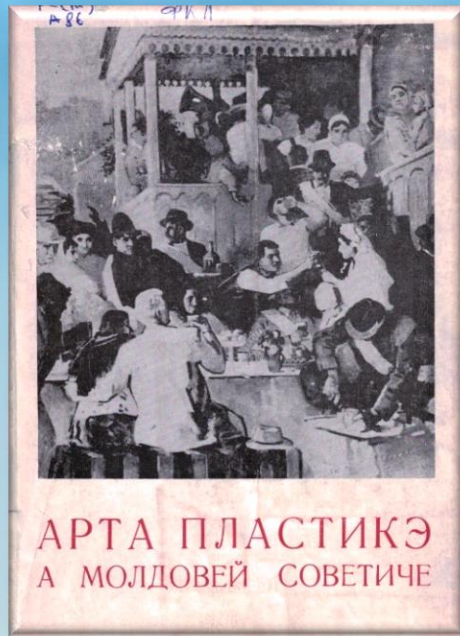
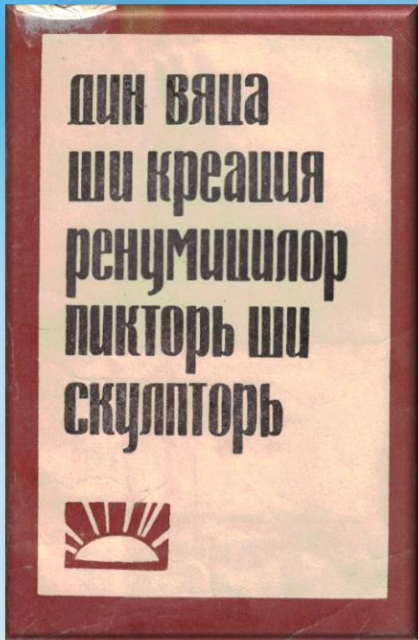
1975 – Irak

1975 – Siria

În atelier

VIAȚA ȘI OPERA

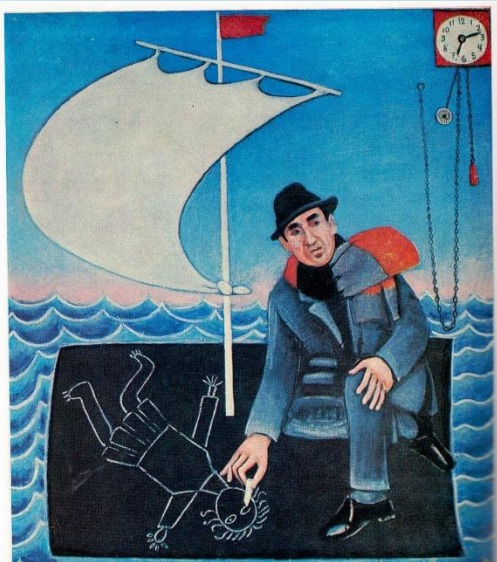
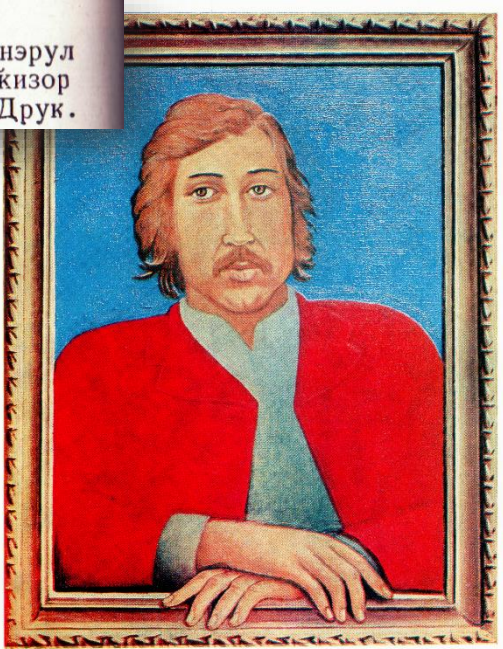
„Tot ceea ce am de spus, o fac prin intermediul culorii, compoziției, ritmului, și, cu toate acestea, tabloul reprezintă doar o parte din zbuciumul unui creator, cea mai mare parte rămânând invizibilă pentru alții, ca și cea mai mare parte a ghețarului, ascunsă sub apă”.

Valentina Rusu-Ciobanu

Штефан чел Маре дупэ бэтэлия де ла Рэзбоень.
 Стефан Великий после битвы при Рэзбоенах.

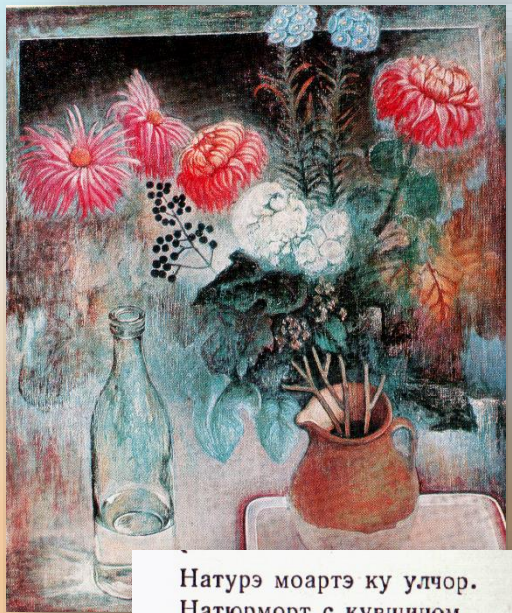
Тынэрул
 режизор
 Влад Друк.

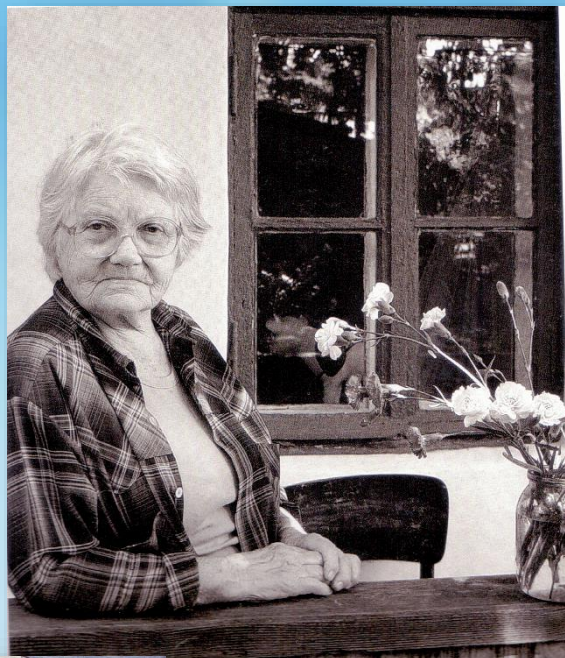
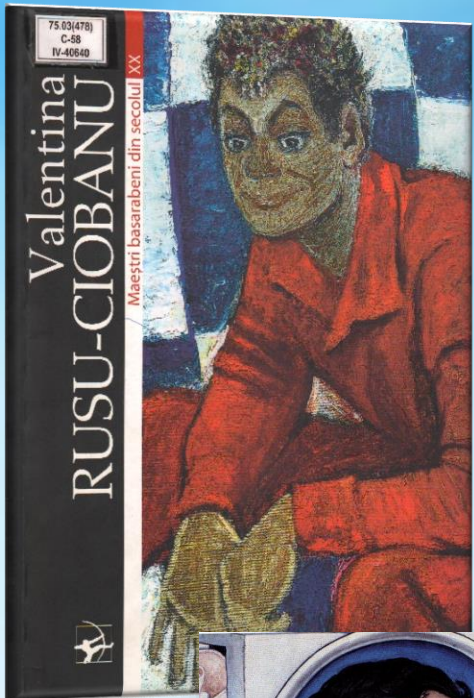
Glebus Sainciuc. 1969-1970.
Ulei pe pânză. 91 x 76 cm.

Натурэ моартэ ку цигэнкуше.
 Натюрморт с бархатцами.

Натурэ моартэ ку улчор.
 Натюрморт с кувшином.

Fată la fereastră. 1954. Ulei pe pînză. 60 x 50,5 cm
1954. Oil on canvas

La bal mascat. 1956. Ulei pe pînză. 117,7 x 53,5 cm
At the Mask Ball. 1956. Oil on canvas

Grigore Vieru. 1972. Tempera pe pînză. 70 x 54 cm.

Dualitate. Tempera pe pânză. 48 x 67,7. 1973.

Micul dejun. 1979-1980. Tempera și culori acrilice pe pânză. 125 x 120 cm
1979-1980. Tempera and acrylic paint on canvas

Vlad Ioviță. 1982-1983. Tempera pe pânză. 69 x 79 cm • *Vlad Ioviță.* 1982-1983.
Tempera on canvas

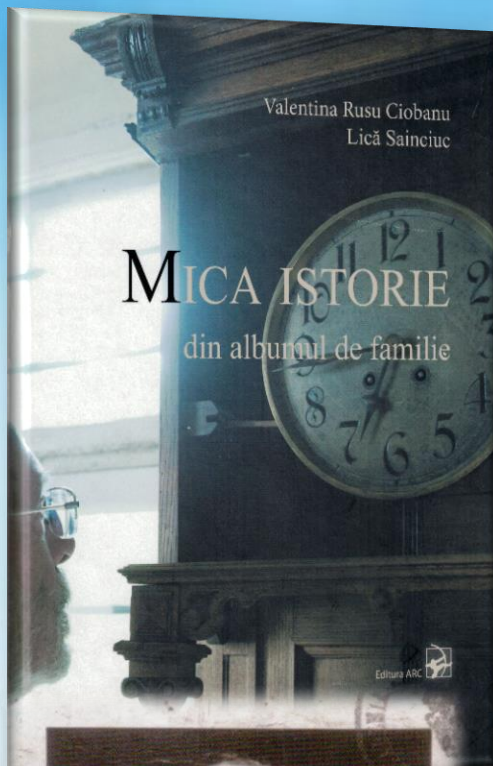
Emil Loteanu. 1966-1967. Ulei pe pânză.
119x113 cm.

A. Pușkin și C. Stamati. 1971. Tempera pe pânză. 161 x 100 cm
1971. Tempera on canvas

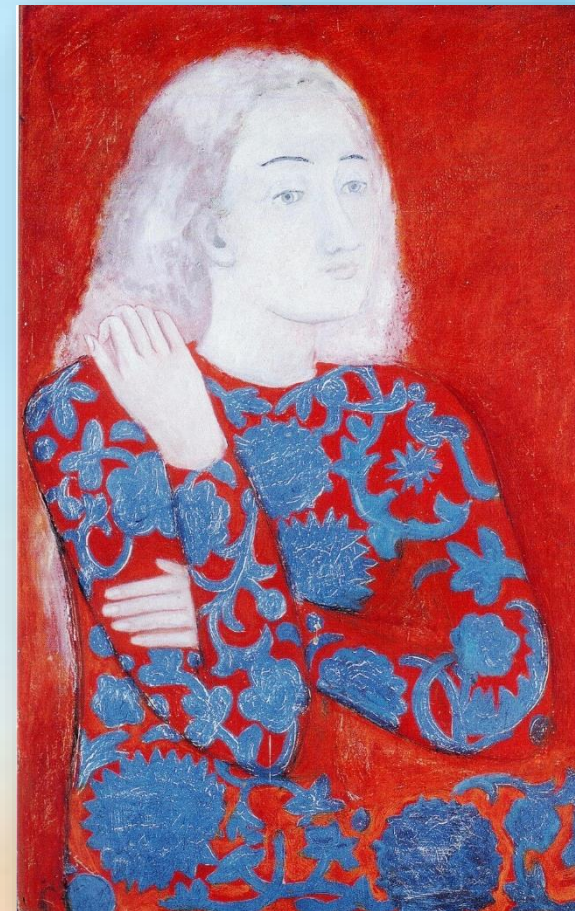
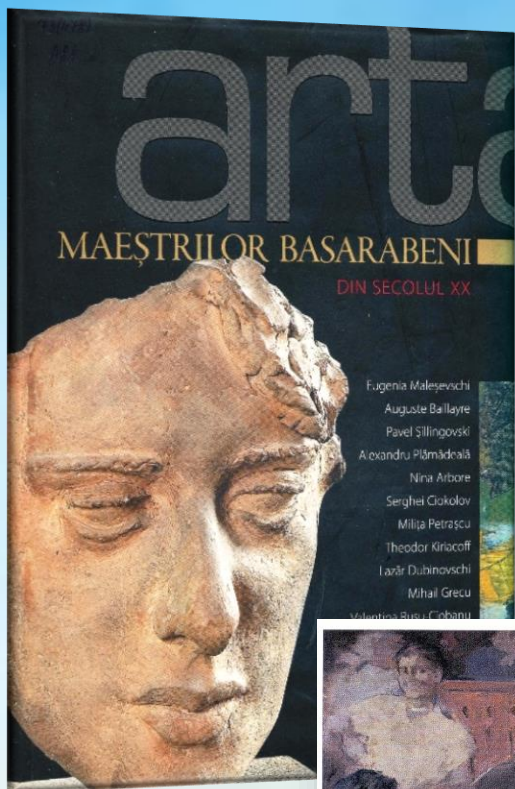
Clepsidra cerului (Portretul Nanei Plămădeală). 1984. Culori acrilice pe pânză. 53x45 cm.

Glebus Sainciuc &
Valentina Rusu Ciobanu.
Chișinău.
1946

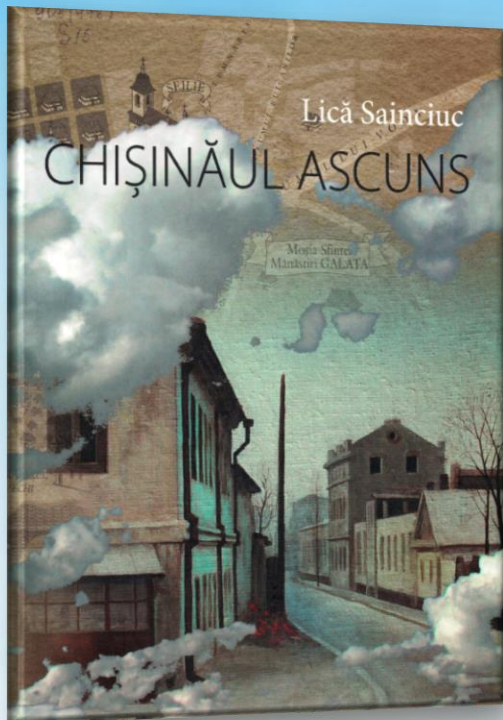
Valentina Rusu Ciobanu
lucrând la portretul
mamei.
În spate se vede pictura
La Joc.
1956

**Fata în roșu. Ulei și tempera pe carton.
81 x 50,5 cm. 1974**

La joc. Ulei pe pânză. 115 x 240 cm. 1956-1957

(STAREA CIVILĂ), PARTEA 1

EXTRACT DIN REGISTRUL MITRICAL PENTRU NĂSCUȚI, PE ANUL 1990

Una mie. 12000 sute 420000

Numărul actului de naștere	Sex și vârstă	Numele celor născuți	Numele, prenumele, ocupația părinților și religia lor	Numele, prenumele și ocupația nașilor	Cine a săvârșit tăria sf. botez	Subscrierea chestiilor (marșalilor, dacă valoc)
50-15-29	Femeie	Valentina	Colțeașu din Chișinău, fiica lui Simeon Rusu și Leontina Soț, de țărâna, ortodoxă și Leontina Soț, de țărâna și Leontina Soț, de țărâna, ortodoxă, căsătorii de țărâna țărâna.	Colțeașu din Chișinău, fiul lui Mitrie Soț și Leontina Soț, de țărâna țărâna.	Mitrie Soț	

Data născuții: 13 iulie 1939.

Paroh, la Chișinău!

Extras din registrul metrical pentru Valentina Rusu Ciobanu

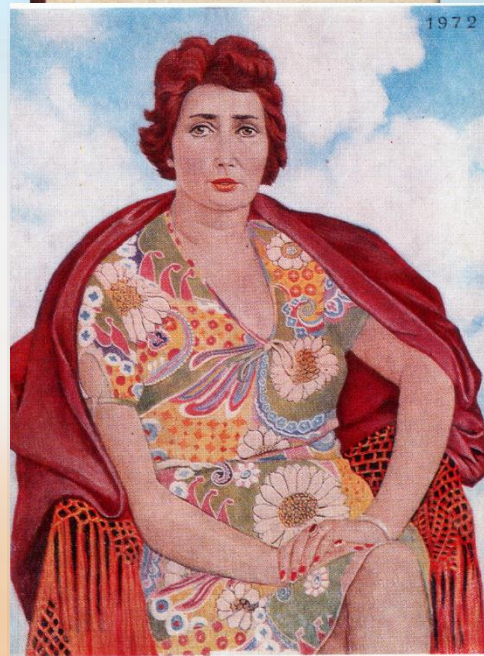
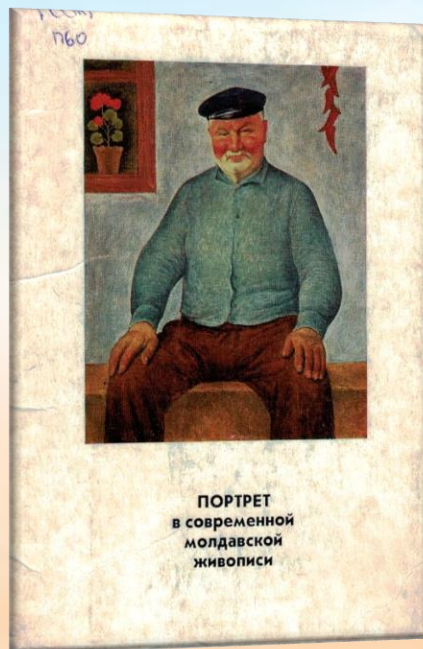
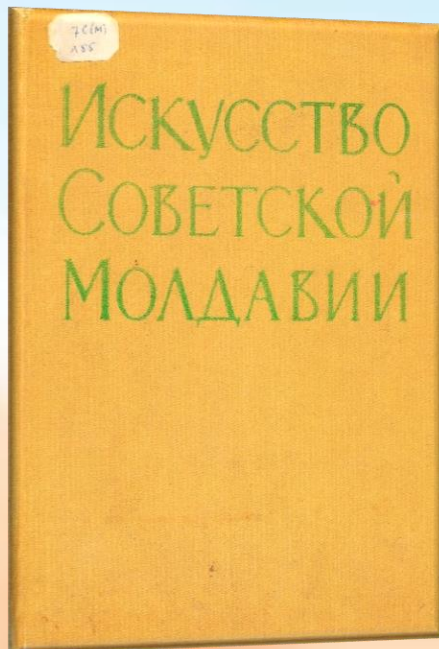
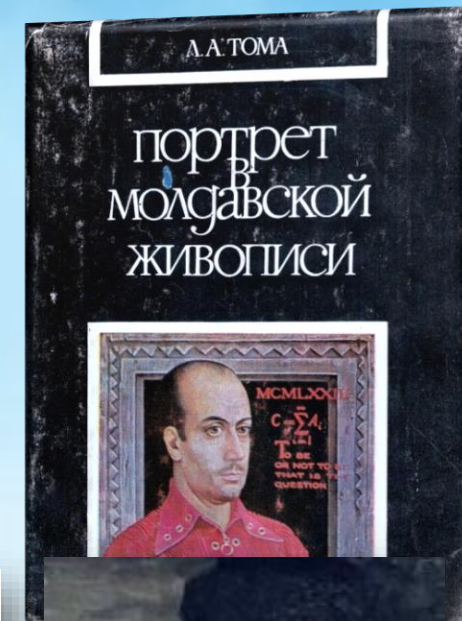
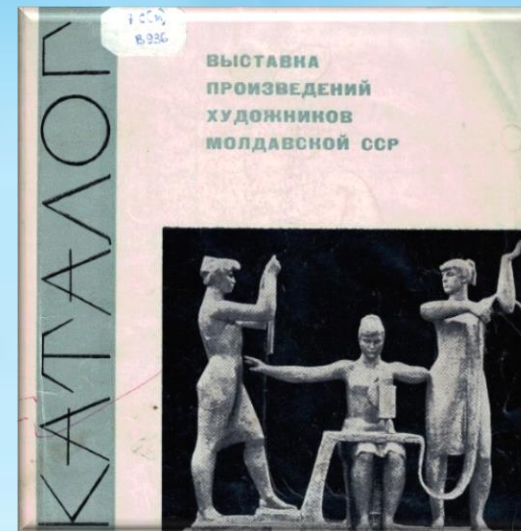
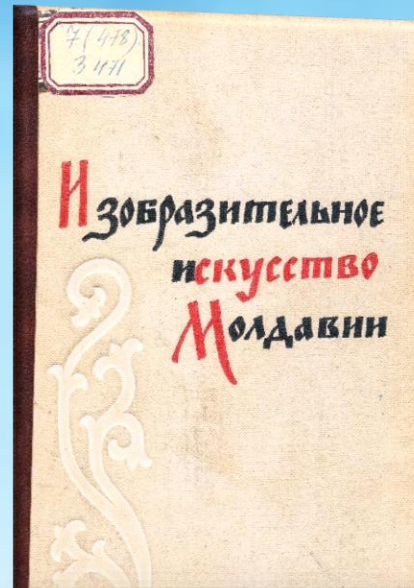
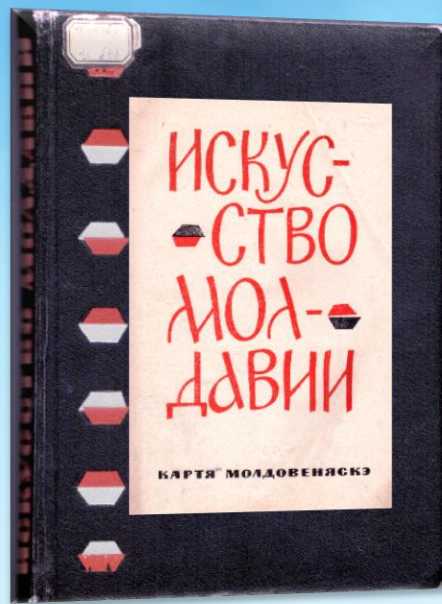
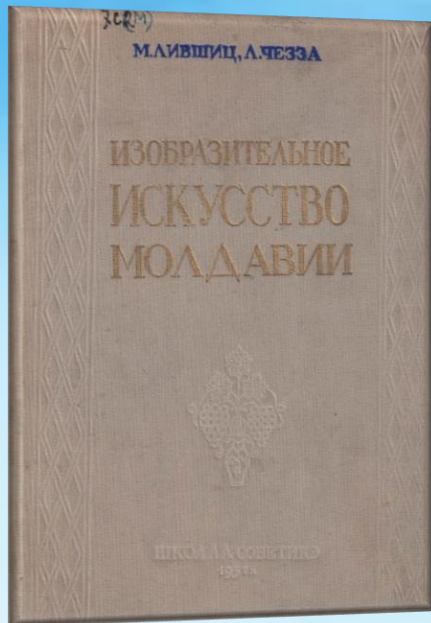
Strada Măcărăscu,
azi Colina Pușkin
Casa Rusu Ciobanu

Sântăvineri nr. 38.
Fiul Mariei Cebotari
Peter
la Glebus Sainciuc.
1999

„Ceea ce ne reține în fața tablourilor Valentinei Rusu-Ciobanu, indiferent de gen – portrete, naturi statice, peisaje, compoziții etc. – este farmecul pe care-l degajă, tușa delicată, vopselele nuanțate, izvorâtoare unele din altele, lumina caldă care le împresoară, finețea detaliilor și petelor de culoare, de rând cu inteligența și bogata imaginație a celei care le semnează.”

Gheorghe VRABIE

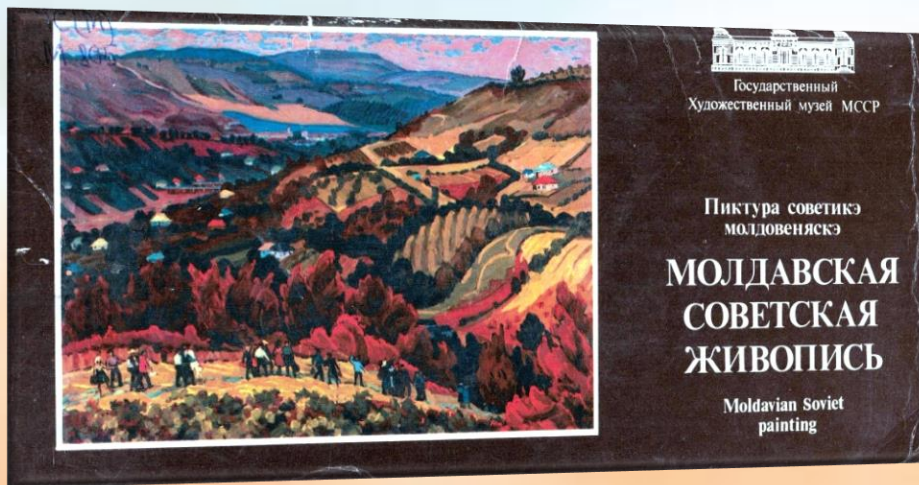
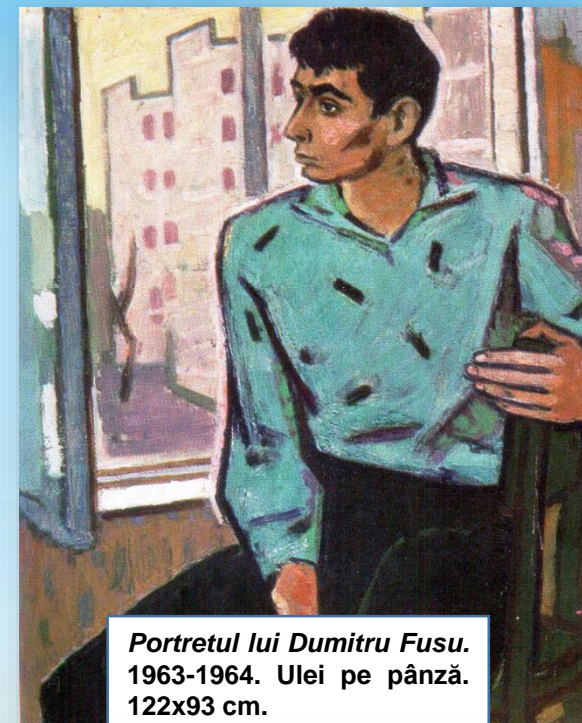
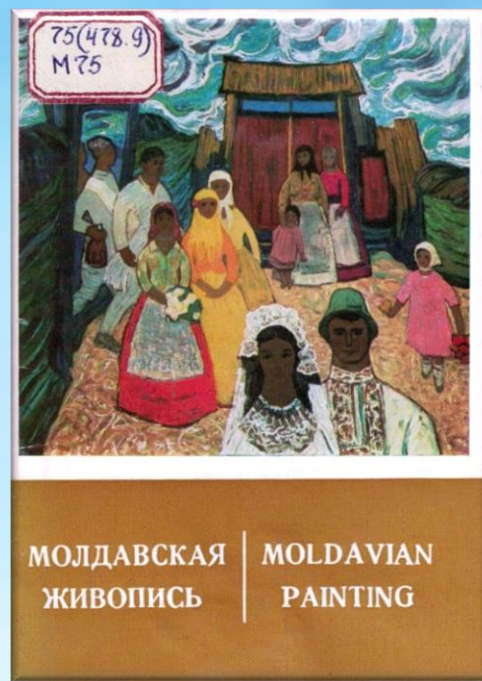
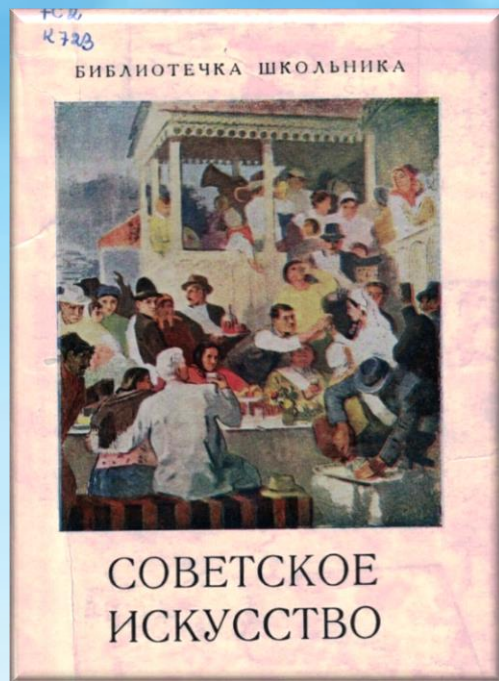
Portretul scriitoarei V. Malev. 1972.

Portretul poetului A. Lupan. 1970.

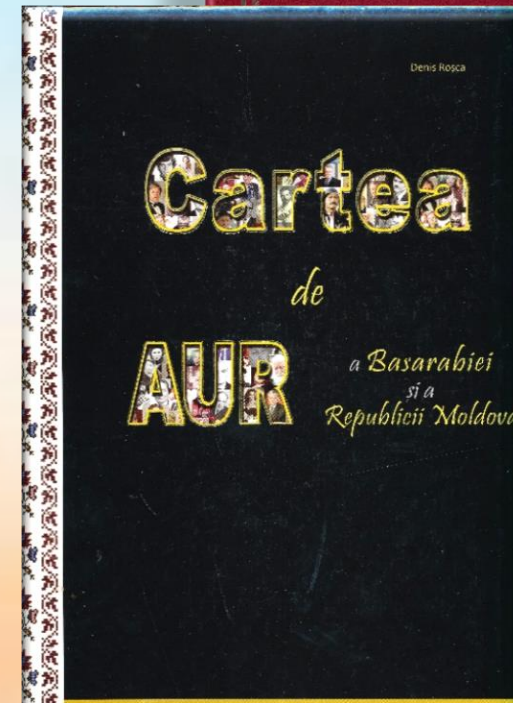
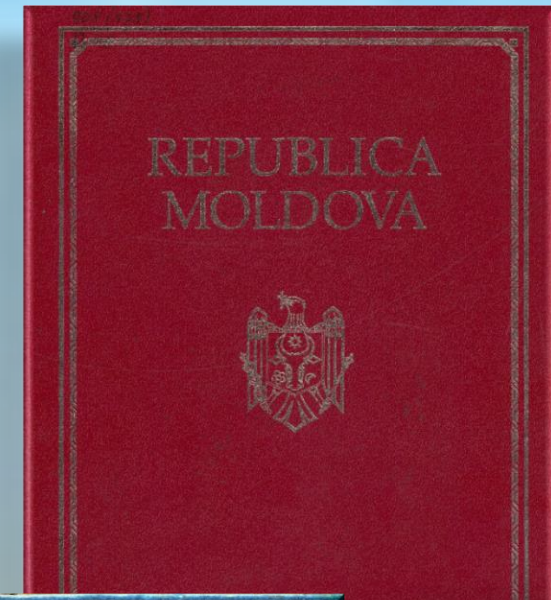
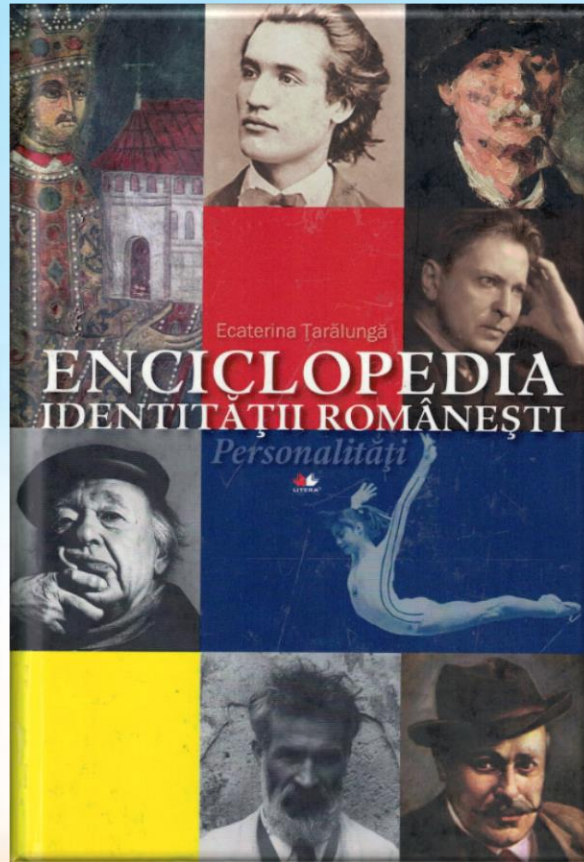
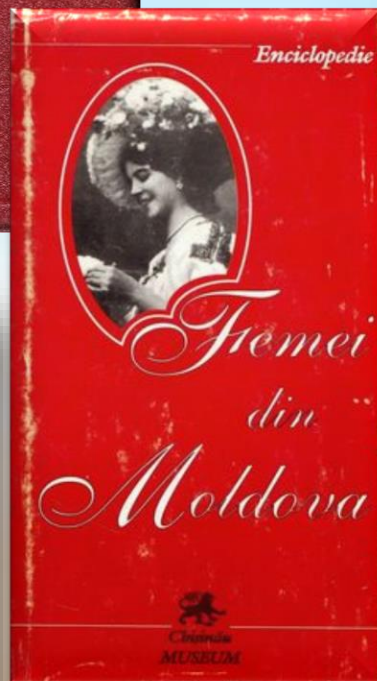

Portretul unui tânăr (Aureliu Busuioc). 1958. Ulei pe pânză. 93 x 65 cm

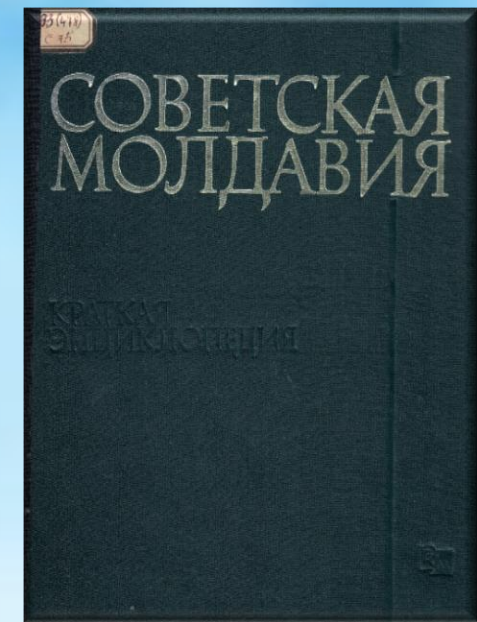
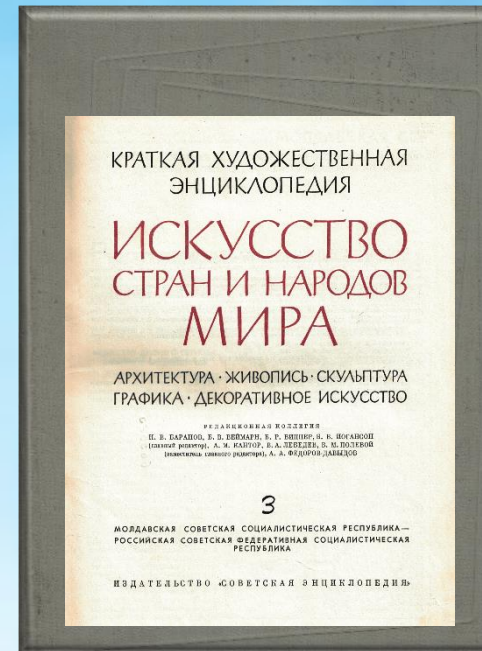
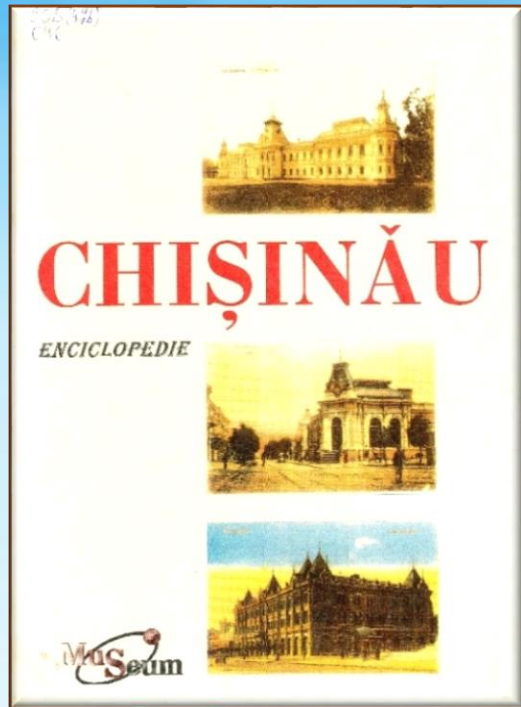

Glie și oameni. 1975. Tempera pe pânză. 130 x185

PREZENȚE ÎN SURSE DE REFERINȚE

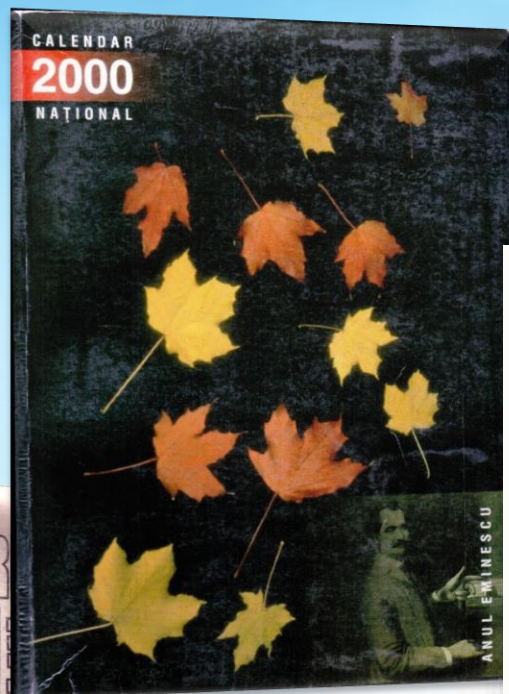

Creația se remarcă atît prin mijloacele expresive, considerate de critici neconvenționale, inovatoare, cit și printr-o profundă notă poetică. Pictura Valentinei Rusu-Ciobanu este o simbioză de "realism poetic" și "spirit original", iar după părerea criticului Vl. Bulat, stilul pentru care a optat pictorița putea fi "citi", în perioada regimului sovietic totalitar, ca o "subversiune sublimată", risc pe care Valentina Rusu-Ciobanu și l-a asumat. Expoziții peste hotare: 1957 - Moscova; 1961 - Sofia, Bulgaria; 1963 - Varșovia, Polonia; 1968 - Montreal, Canada; 1970, 1971 - Plovdiv, Bulgaria; 1975 - București, România; 1975 - Irak; 1975 - Siria; 1949 - workshop, Moscova, Rusia; 1951, 1952 - participă într-o tabără de creație în Federația Rusă; 1954 altă tabără de creație, la Abramtzevo, Rusia. Distincții: 1974 - Laureată a Premiului de stat; 1961 - Ordinul "Insigna de Onoare"; 1985 - Artist al poporului din RSSM; Maestru Emerit în Artă; 1966 - Medalia de argint a EREN; 1996 - Ordinul Republicii; 1998 - Premiu pentru întreaga activitate și pros-

„Opera Valentinei Rusu-Ciobanu s-a constituit de-a lungul a cinci decenii și jumătate de muncă și dăruire în liniștea atelierului. Personalitate marcantă a culturii românești din stânga Prutului, Valentina Rusu-Ciobanu este pentru multe generații de creatori și admiratori un exemplu de credință în artă, pe care a înțeles să o practice cu devotament și exigență. A fost interesată de-a lungul carierei în reprezentarea vieții sub toate aspectele, rămânând întotdeauna sub tutela măsurii și a bunului simț [...]”.
Emilia Ghețu

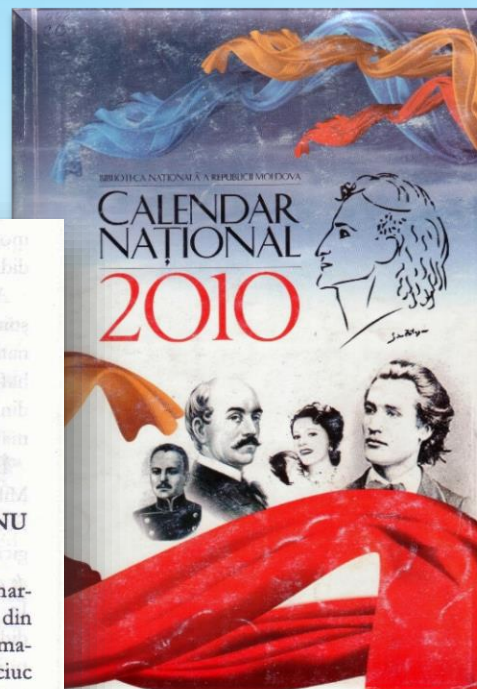
ÎN CALENDARUL NAȚIONAL

Valentina RUSU-CIOBANU
1920

Pictoriță, o personalitate marcantă a culturii românești din stânga Prutului. Este soția maestrului plastic Glebus Sainciuc (n. 1919); pictorul și istoricul artelor Lică Sainciuc (n. 1947) este fiul lor.

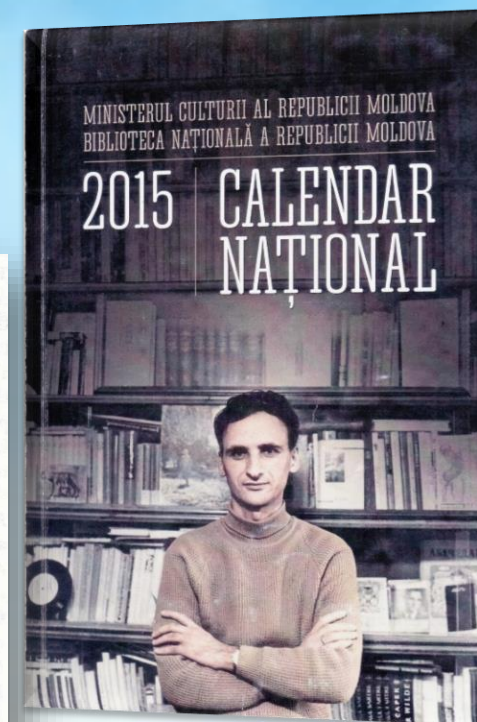
S-a născut la 28 oct. 1920, la Chișinău. Face studii la Școala de Belle Arte din Chișinău (1938-1940); apoi la Academia de Arte Frumoase din Iași (1941-1944).

Valentina RUSU-CIOBANU
1920

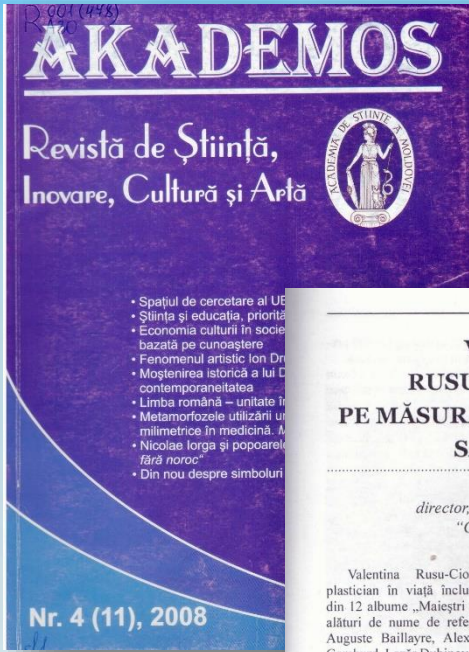
Pictoriță.
S-a născut la 28 oct, 1920, Chișinău.

În anii 1938-1940 face studii la Școala de Arte din Chișinău, ulterior studiază la Academia de Arte Frumoase din Iași (1941-1944). În 1947 absolveste Școala de Arte Plastice „I. Repin” (azi Colegiul Republican de Arte Plastice „Al. Plămădeală”) din Chișinău, unde i-a avut profesori pe Auguste Baillayre și Alexandru Plămădeală.

**„Pictura Valentinăi Rusu-Ciobanu este o simbioză de realism poetic și spirit original”
S. Bobernaga, dr. în studiul artelor**

ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

Știință și educație

VALENTINA RUSU-CIOBANU, PE MĂSURA MARILOR SĂI DASCĂLI

Tudor BRAGA,
director, Centrul Expozițional
"Constantin Brâncuși",
UAP, RM

Valentina Rusu-Ciobanu este singurul plastician în viață inclusă în excepționala serie din 12 albume „Maeștri basarabeni din sec. XX”, alături de nume de referință ale culturii noastre Auguste Baillayre, Alexandru Plămădeală, Max Gamburd, Lazăr Dubinovsky, Mihail Grecu, Andrei Sârbu ș.a. Auguste Baillayre, unul dintre cele mai spectaculoase, mai inteligente și mai originale personaje ale artelor plastice basarabene din perioada interbelică, a exercitat o influență enormă asupra formării artei sub aspectul abilităților sale tehnice, concepțiilor estetice și filosofice, dar și renumitul sculptor Alexandru Plămădeală, în clasa căruia studiasse desenul. Aceasta ne și face să conchidem, că Valentina Rusu-Ciobanu este plasticiana pe măsura marilor săi dascăli.

De altfel, artista din fragedă copilărie a fost avantajată de o ambianță selectă. Fratele mai mare, Victor, în a doua jumătate a anilor 1930 urma studii

Valentina Rusu-Ciobanu. Compoziție Cub. 1969-1970. Ulei pe pânză

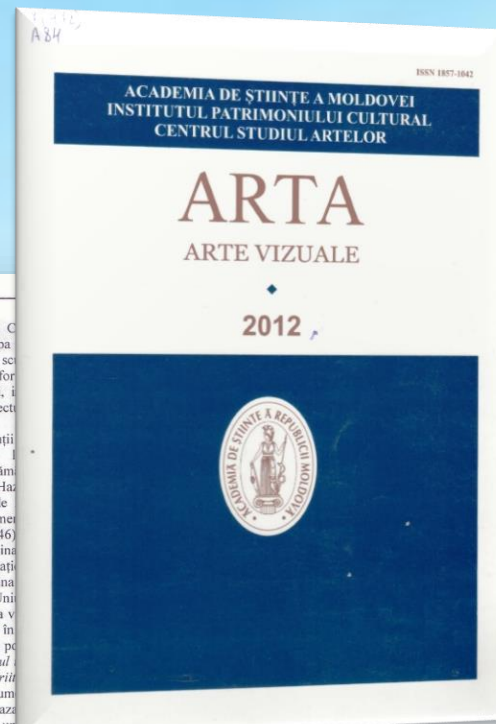
la școala *Belle Arte* din Căminul 1930 deja participa cu foi grafice, pictură, sculptură, lucrare monumentală în foră la Chișinău. Datorită lui, i-a fost oferit, de rând cu lecturii îndrăgite artele plastice.

A studiat la Institutul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” din Chișinău, în clasa profesorului Ivan Hazdă, imediat specialiștii în domeniul au invitat să expună (1946) lucrările sale publicului au determinat să trimită la o bază de creație. Foarte curând Valentina Rusu-Ciobanu titularizată membră a Uniunii Artelor Plastice prin participarea activă la viziunile artistice.

Realizează un șir de opere deosebite. Sunt remarcabile *Portretul lui Victor*, *de Meserii* și *Portretul scriitorului*. Configurate în mod monumental, operele au un laconism cromatic bazat pe contrastul obscurului, dramatizarea unuia din personaje respiră prin libertatea și rafinamentul tentelor ușor nuanțate cromatic. Tușele sunt așternute într-un

Valentina Rusu Ciobanu. Fată la fereastră. 1954. Ulei pe pânză

Tudor VALENTINA RUSU CIOBANU. BRAGA PRECURSOARE A POSTMODERNITĂȚII

Pictorița își amintește că a fost captivată de universul artelor plastice încă de pe la vârsta de patru ani, din momentul unei șocante fascinații în care unchiul Constantin îi ilustrase prin desene animate o soție săvârșită de copilă.

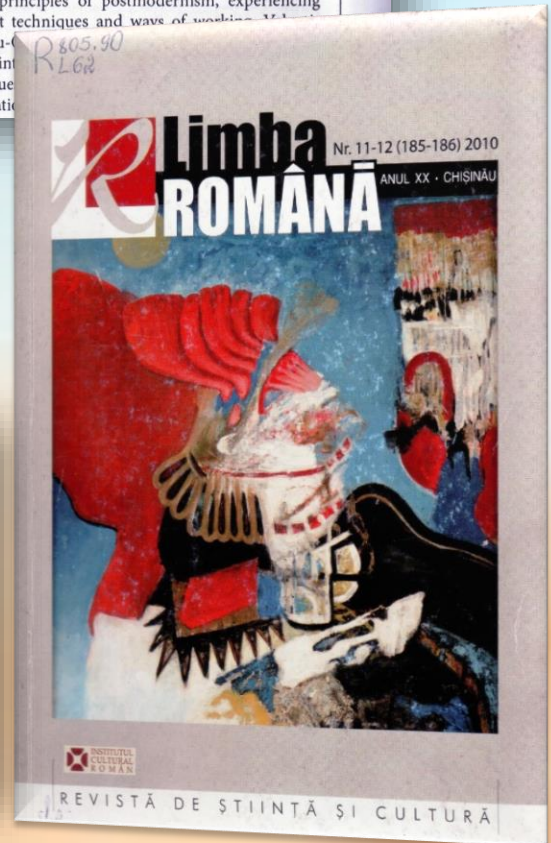
Tendințe moderniste în creația marilor maeștri: Valentina Rusu-Ciobanu, Mihai Grecu, Andrei Sârbu

Iraida Ciobanu

Rezumat
Tendințe moderniste în creația marilor maeștri: Valentina Rusu-Ciobanu, Mihai Grecu, Andrei Sârbu

În articolul *Tendințe moderniste în creația marilor maeștri: Valentina Rusu-Ciobanu, Mihai Grecu, Andrei Sârbu* autorul analizează lapidar tendințele moderniste în naturile statice ale numelor de primă mărime în pictura națională. Aceste personalități complexe cu viziuni europene erau învinuite de că-

complex personalities of European visions were accused by critics of art for decorative character excessive, Mihai Grecu's paintings are considered inadequate life by choosing colors and correlation among them. Mihai Grecu combines decorative art traditions with plastic principles of postmodernism, experiencing different techniques and ways of working. Valentina Rusu-Ciobanu accept in her work different techniques and ways of working. Informatic

INCONTESTABILA MAESTRĂ A PENELULUI

AUTOPRETRINȚ ÎN OCHELARI

VALENTINA RUSU-CIOABANU: „VIAȚA MEA E TOATĂ LA VEDERE”

Ilustra noastră compatriotă, remarcabila pictoriță Valentina RUSU-CIOABANU a spus odată, referindu-se la uriașa-i experiență profesională: „Chiar dacă aș fi dorit să ascund ceva de oamenii acestui plai, nu aș fi reușit din simplul motiv că i-am iubit exemplar. Țara și poporul sunt cele două lumini, care mi-au călăuzit viața. Și eu am trăit deschis și onest, dărîndu-mă culorilor și amestecându-mă cu ele”.

Valentina RUSU-CIOABANU

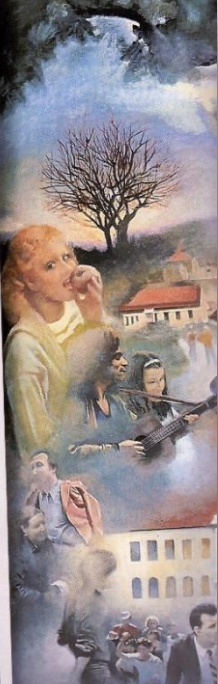
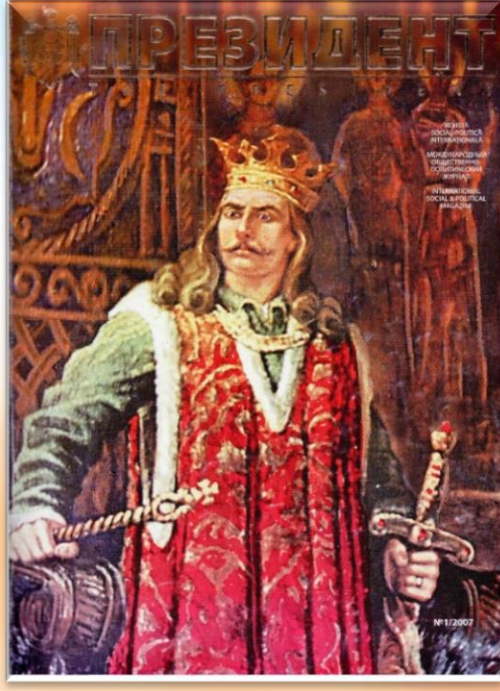
O operă de definiție pentru creația plastică din acest an este tabloul La joc. Acest tablou surprinde ca și se poate de restul principiilor de constituire a compoziției dinamice, cu mari agresiuni de lumină și umbră, cu un joc cromatic rafinat al picturii și al culorilor.

În anul 1959-1960 este finisat cel mai important tablou pe temă istorică a scriitoarei: o vedetă de înnoșă plină de viață dintr-un câmp de la Blahoveni. Așezarea acestui tablou pictura însoțită de multe alte momente tabulare care a fost pictat tabloul amănunțiv multă ani, menținând în continuare o mare pasiune pentru pictură monumentală și de factură savant, o prezență în creația plastică a picturii. Monumentalitatea acestui tablou se distinge prin gradul înalt de generalizare și de sinteză a caracteristicilor accentuate cu culoare, abstracție, simbolism și precizia plastică.

O lucrare de creație de la pictura tematică narativă spre pictura monumentală și de factură savant, o prezență în creația plastică a picturii. Monumentalitatea acestui tablou se distinge prin gradul înalt de generalizare și de sinteză a caracteristicilor accentuate cu culoare, abstracție, simbolism și precizia plastică.

În anul 1959-1960 este finisat cel mai important tablou pe temă istorică a scriitoarei: o vedetă de înnoșă plină de viață dintr-un câmp de la Blahoveni. Așezarea acestui tablou pictura însoțită de multe alte momente tabulare care a fost pictat tabloul amănunțiv multă ani, menținând în continuare o mare pasiune pentru pictură monumentală și de factură savant, o prezență în creația plastică a picturii. Monumentalitatea acestui tablou se distinge prin gradul înalt de generalizare și de sinteză a caracteristicilor accentuate cu culoare, abstracție, simbolism și precizia plastică.

În anul 1959-1960 este finisat cel mai important tablou pe temă istorică a scriitoarei: o vedetă de înnoșă plină de viață dintr-un câmp de la Blahoveni. Așezarea acestui tablou pictura însoțită de multe alte momente tabulare care a fost pictat tabloul amănunțiv multă ani, menținând în continuare o mare pasiune pentru pictură monumentală și de factură savant, o prezență în creația plastică a picturii. Monumentalitatea acestui tablou se distinge prin gradul înalt de generalizare și de sinteză a caracteristicilor accentuate cu culoare, abstracție, simbolism și precizia plastică.

O viață dăruită frumosului

Imaginați-vă o liceană romantică, îndrăgostită de muzica clasică, de armonia culorilor din grădinițe cu flori, de arta cuvântului din cărțile pe care le citea cu nesat, și toate acestea alimentând un ideal nevoințat - de a însuși artele plastice!

Era un început de poveste, ce derula acum 70 de ani cu una dintre cele mai talentate pictorițe de la noi - Valentina Rusu-Ciobanu. A susținut cu succes examenele de admitere la Institutul de Arte din Iași, dar războiul i-a intrerupt studiile...

Rusu-Ciobanu emanând căldură, lumină și umanism. Vom aminti compozitia "Setea", pânza "Tineretea", ambele cu un conținut simbolic, tabloul "În parc" cu prumitate elemente fantastice.

A explorat cele mai diverse teme: cosmosul, medicina, munca, prietenia, sportul etc., afirmându-se totodată și în portretistică. Sunt bine cunoscute în acest sens lucrările: "Portretul mamei", "Scritorul Ion Drută", "Poetul Grigore Vieru", "Regizorul Emil Lăteanu", portretele scriitorilor clasici C.Stamati și A.Russo. "Portretul plasticianului Gheb Saiciuc", autoportret...

Referindu-se la creația artistei Valentina Rusu-Ciobanu, criticul de

artă Sofia Bobernașa afirmă că "avem de a face cu una dintre cele mai dotate pictorițe ale plaiului nostru, că e o artistă, în mâinile căreia ustensiile picturii, asemenea unei harpe, scot sunete pornite din adâncul sufletului, sunete ce impresionează prin formă, linie și culoare".

Vom mai adăuga că pentru

OMUL LIBER TREBUIE SĂ RENUNȚE LA CEVA SUBSTANȚIAL...

DE VORBĂ CU ARTISTUL PLASTIC VALENTINA RUSU-CIOBANU

Prima dată Valentina Rusu-Ciobanu, toată lumea zice că sîntei o doamnă cu o voință de fier și cu un caracter foarte puternic.

— Cert e că eu știu ce vreau și m-am determinat de mult ce este esențial pentru mine. Altfelva e că o asemenea poziție implică și anumite responsabilități. Dacă omul ține la libertatea sa și dorește să facă ce vrea și cum vrea, suspendând, zăcăm, un serviciu de zi cu zi, el trebuie să renunțe la ceva substanțial, cum ar fi poate chiar un lux relativ în casă. Așa am procedat eu.

Fotografie din arhiva personală

vecin cu Biserica Sfintei Vineri, a-c umbilat mareu

— Să-l dă voastră, dl Gheb Saiciuc, de asemenea, e un om de creație. Cum se împacă într-o casă două personalități creatoare?

— Ne răbdăm! Salvarea nu este în aerul rustic pe care-l respirăm de dragă dimineață și pînă-n seară, atmosfera minunată pe care o respiră curtea noastră. Căsuța ce ține plept valurilor vremii de 80 de ani. E construită încă de tatăl lui Gheb Saiciuc, concepută a fi comodă, simplă și destul de încăpătoare. Prin cartierul nostru,

ISSN 0868-9478

NOI

REVISTA PENTRU COPII ȘI ADOLESCENȚI

Mă-a sperții o floare, într-o dimineață. Că știu că e un dar ce tece în zădărn.

pag. 1-3

Cine a primit cel puțin o scrisoare îndrăgostită și plină de încredere în viață? În scrisoare îndrăgostită găsim comunicarea în scris...

pag. 20

Chiar dacă poți să-ți faci un plan în lumea viselor. Realitatea este undeva în preajmă, dar nu mă deranjează să știu timp ce nu mi s-a încălzit să mă concentrez asupra ei.

pag. 25

MESTECHEI ÎN PRIMĂVARĂ

Rodu STAFI, cl. a VIII-a Liceul "M. Eftimescu", Hîncești

3, 2006

ISSN 1867-0798

NOI

REVISTA PENTRU COPII ȘI ADOLESCENȚI

Lângă asne e țâcerea. Lângă ține pot să abso.

pag. 1-5

Ci, într-un final, om împănat și cei șapte ani de-acum sunt cei mai frumoși și cei mai importanți ani, sunt anii de aur ai educației unui copil.

pag. 18

El e fost conștient că o fotografie științifică poate vorbi și era foarte atent la detali, atunci când a fost obligat să se fotografieze.

pag. 24

Unde sunt, unde, zăpăcit de siloză?

pag. 30-31

ianuarie 1, 2020

Denisa VERZEAN, cl. a VI-a Centrul Raional de Creație și Copilărie și Adolescenți Cămin

Valentina RUSU-CIOBANU

"Mădărașii artistici nu și alge artistice. Arta e artă"

Născută la Chișinău la 28 octombrie 1920 în familia lui George și Maria R. Rusu-Ciobanu, Valentina a venit în Iași în viața sa mai precisă fiind de evocare a artistei Amintirei, învățată încă în crăta bunicilor primelor muncitorești creație, transpuse în creația sa în vremea anilor, când împreună cu părinții a mers în viață la unchiul Pavel - anul din frătă m murt ai tatălui. În cartea noastră se adună o mulțime de copii din imperiul său. Lăudându-se cu loca, iubitor Valentină a dispune. Împotriva părinților, scria, mîntuindu-se însoțit și o carte. Alina după vremea ei a jucat violoncelul și a intrat cu unchiul copiii. Alina, pentru a o plăca mai bine pe mama dintr-un copil înțeles, creștea și a jucat muzică de arte plastice, în domeniul copiei și într-o carte, cu loc de amănunțit, toate "apropo" evaluată și de acasă.

Auș de scoala Valentina Rusu-Ciobanu nu fost ani ai unor lecturi intense, perioada în care viitorul pictoriță a descoperit munca artistului, ține și gîndurile. A sora purte de prodigul la domiciliu, întreaga familie avea un căld pentru artele plastice.

Pînă în 1938 sau 1939 Valentina studiază desenul în clasa lui Al. Flămîndea. Ea apăsător și artistică, mîntuindu-se și înaintea soarelui. Însă cu mult mai atrăgătoare a fost la Bailele - una din ligurile cele mai interesante și pozitive ale artistei plastice la vremea aceea. În perioada interbelică Alina învățase să arde artă profesivă, cu corectura cu studierea. Tînăra pictoriță era impresionată de modelul de pictură al plasticianului August Bălașoiu și încă multă ani a frecventat atelierul lui. Din cele de studiu pe care li s-au oferit să li se menționăm că puțin trei. Primul este Gheb Saiciuc, hainic, vîntat și al pictoriștii, al doilea era Leonid Grigoreșcu, iar al treilea - Grigore Grigoreșcu, fecare din ei fiind mîntuiri arte plastice la vremea.

În toamna anului 1942 s-a Rusu-Ciobanu a mîntu în Iași, în vechi capitală a Moldovei istorice, acea vreme o prestigioasă Academia de Arte Frumoase (Băi Arte, cum li se spunea) între-

cu clișeeu colegi, a fost primit direct în calitate de membru în

MAGAZIN ILUSTRAT PENTRU COPII ȘI ADOLESCENȚI

Artistic

10

(144) 2005 OCTOMBRIE

Prima dată pe 15 Iulie 1993

ASIA

11 noiembrie

Sport Area

tu o Vedeta

Alexandru Spiridon

Vă om că ar trebui

multiplăcat

Irina IRIMCIUC

Între durere, pasiune și tradiții

ART GALLERY CU LAIRISA STATI

Valentina Rusu-Ciobanu

Cetățean de onoare al Chișinăului la 90 de ani

L a cei 90 de ani implinși, pictorița Valentina Rusu-Ciobanu rămînează a dispărea de pe față, pictura îi este în continuare alinarea sufletească este neapăs de bucurată pentru faptul că împreună cu soțul domeniul marele meșteru Gheb Saiciuc, au fost desenați în 14 octombrie 2010 cu titlu "Cetățean de onoare al Chișinăului". De parcursul carierei sale artistice, Valentina Rusu-Ciobanu a învățat să cădea distincții din partea autorităților: este laureată a Premiului de stat (1974), Artist al poporului din RSSM, Maestra Emerit în Arte Plastice și a constant titlul Ordinel Republicii (1998) și a Premiului pentru întreaga activitate și prosepărarea artei plastice (1994). Toate premiile s-au încheiate dar cel de Cetățean de onoare al Chișinăului o face să se simtă cu adevărat onorată pentru această este orgăni în care la 28 octombrie 1920 a sîntu lănașă și unde împănată cu soțul său, și petrecerii zăi mai bine de 9 decenii și nu găsi să lăce în urma lui omagiu și valoare incontestabilă. Născută în mediul călduț Chișinău, tatăl fiind meșteru meștru linășă, Valentina Rusu-Ciobanu a pășit pe urmele tatălui său în viața sa și admirăția pentru altele întotdeauna prin a celor labirint a copilăriei.

Expertii caracterizează

intreaga creație a

Valentinei Rusu-Ciobanu

ca fiind o EPOCă în artele plastice naționale.

Studiu de Arte din Chișinău (1938-1940)

Academia de Arte Frumoase din Iași, România (1942-1944)

Scoala Republicană de Arte Plastice "L. Repin" din Chișinău (1944-1946)

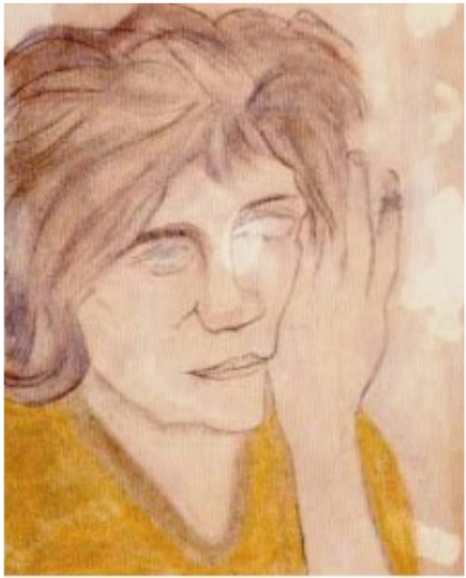
un palmares foarte vast de procedee și tehnici foarte bine ajustate la tradițiile Renașterii și ale artei contemporane.

Valentina Rusu-Ciobanu trebuie pictoriță cu atât mai mult cu cât este unica pictoriță în viață, inclusiv în remanabilă scrie din 12 albușe, Manșonj învarăbilit din se. XX", zăburii de albe nume de referență ale culturii noastre, cum sînt Auguste Bălașoiu, Alinaș dăru Flămîndea, Max Gombert, Lazăr Dubinovsky, Mihail Greșcu, Andrei Șerba și a lăce de cu. În domeniul său de creație, între omăli mai pentru a putea călege în continuare lucrări biometritate pentru care a tradit alăpa ani în obșta culora. De altfel, nu în rădar expertii s-ar trezesc întregă creație a Valentinei Rusu-Ciobanu ca fiind o EPOCă în artele plastice naționale.

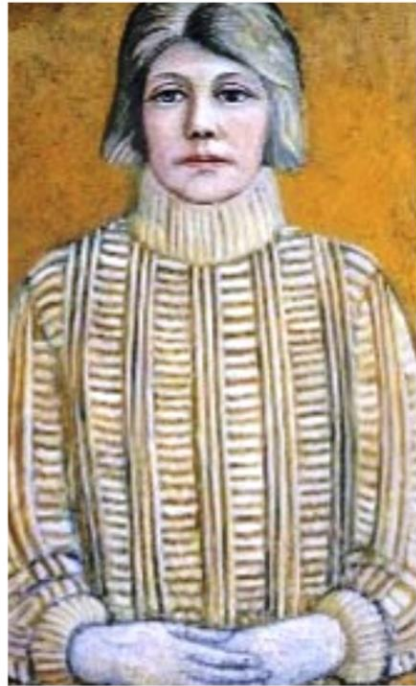
Foto Fotogram/Art

ÎN ARTĂ

https://www.youtube.com/watch?v=PUh9pKFH8_c

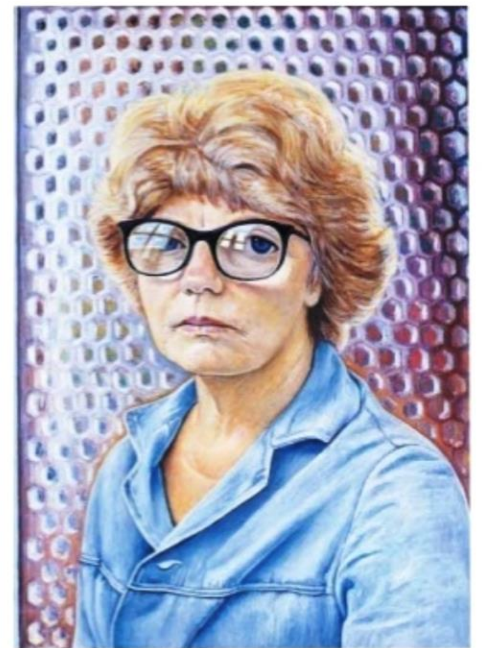
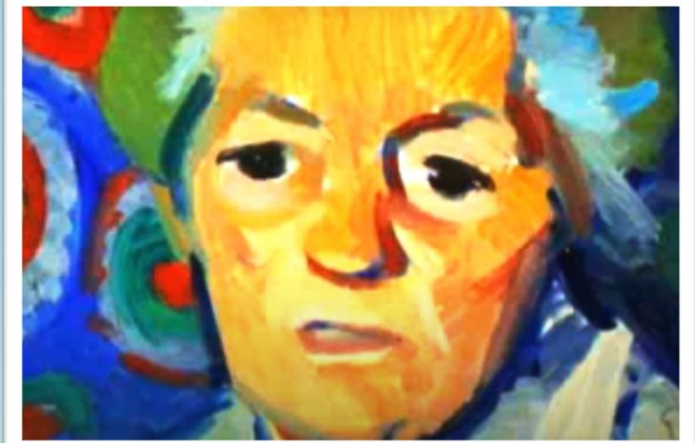
Victoria Valentina Rusu-Ciobanu văzut de Dumitru Fusu

**Autoportret pe fundal auriu. 1967.
Ulei și vopsea de bronz pe pânză.
80 x 49 cm**

**Autoportret.
Sfârșitul anilor '40 - începutul anilor '50.
Ulei pe pânză. 30 x 25,2 cm**

**Valentina Rusu-Ciobanu. Autoportret în ochelari.
1974. Culori acrilice pe hârtie**

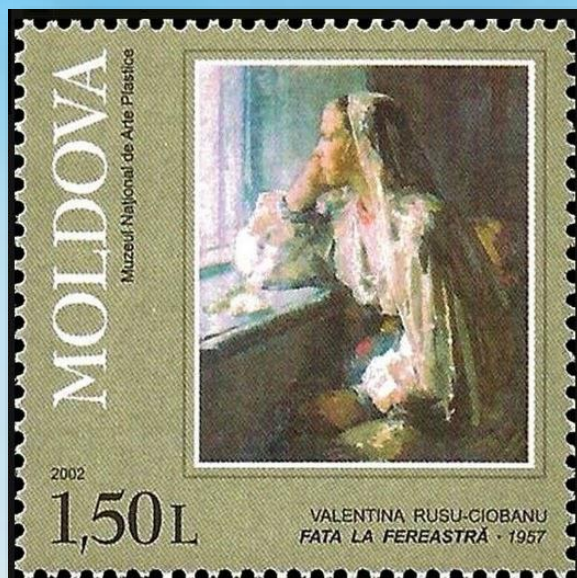

**Valentina Rusu-Ciobanu, 1975, Mască.
Șamoată, săruri, email, 352 x 213x 100 mm
Din colecția lui Glebus Sainciuc**

<https://www.zdg.md/reporter-special/oameni//>

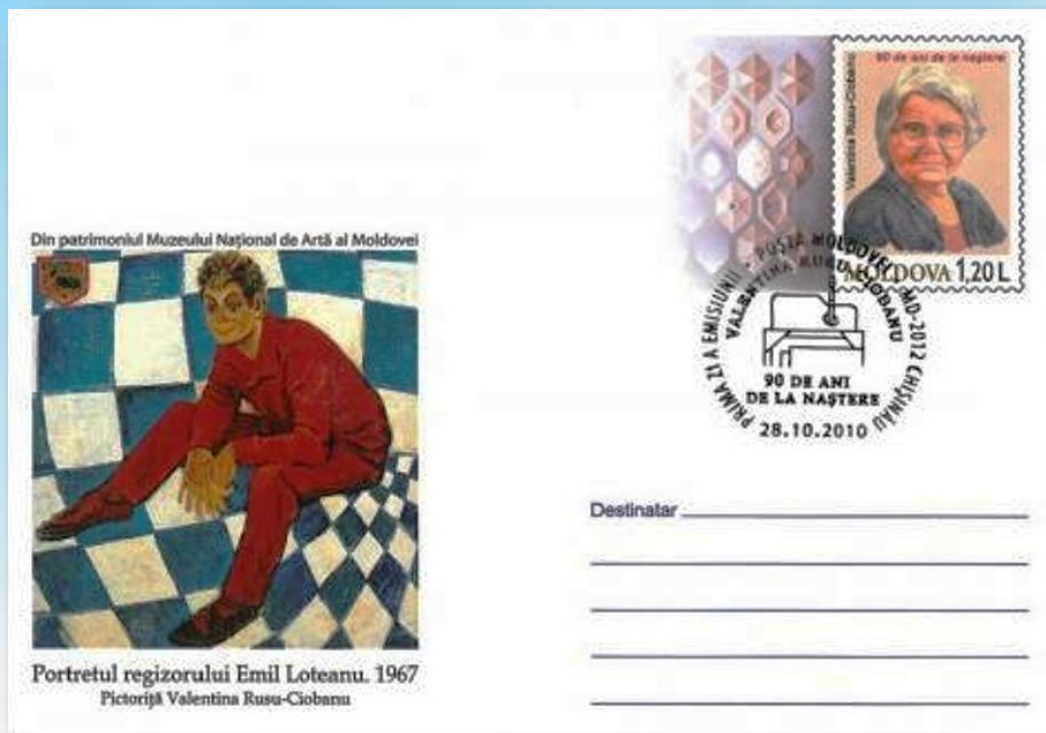

ÎN EDIȚII FILATELICE

Fata la fereastră. 1957
Valentina Rusu-Ciobanu
[marcă poștală] 1957

din Colecția filatelică a
Departamentului „Memoria
Chișinăului”, ce prezintă
patrimoniul muzeelor capitalei.

Portretul regizorului Emil Loteanu. 1967
Pictoriță Valentina Rusu-Ciobanu

Plic cu marcă fixă. 2010
Desen pe marcă: Portretul pictoriței
Valentina Rusu-Ciobanu.
Text pe marcă: Valentina Rusu-Ciobanu
90 de ani de la naștere.
Desen pe plic: Reproducerea „Portretul
regizorului Emil Loteanu”.

PREZENȚE ÎN INTERNET

MOLDOVENII

Introducere

Valentina Rusu-Ciobanu, artist plastic moldovean. S-a născut pe 28 octombrie, 1920 în orașul Chișinău. În anii 1939-1940 a studiat la Școala de Arte din Chișinău. Dovedind capacități deosebite, contribuind studiilor la "Academia de Arte Plastice din lei" (1942-1944) și la Școala de Arte Plastice "Repin" din Chișinău (1944-1948), i-a avut ca învățători pe Auguste Baileanu, un personaj spectaculos al artelor plastice din perioada interbelică, a beneficiat o influență enormă asupra formării artistice sub aspectul abordării sale tehnice, concepțiilor estetice, dar și tematicii sculptor Alexandru Filipciuc, în clasa căruia studiază de desenul.

Din 1946 începe activități și expuneri lucrurile. Urmează o etapă de creație din Sinaia, Moscova. Coerent cu rolul Valentina Rusu-Ciobanu este stabilizată membră a Uniunii Artiștilor Plastici, prin participarea activă la viața artistică se impune drept un pionier în genul picturii.

Primele studii, printre care și „Oraș la fazașă” amintit un talent viguros. S-a afirmat cu compoziția „La loc” (1957). Cu tabloul „Sărbătorii pomilor” (1963) începe o nouă etapă în creația ei. Imaginile capătă expresie prin suptelea liniilor și armonia culorilor. O serie de tablouri relevă adinea pătrundere psihologică a pictoriței (A. Busuioi, M. Bivona, D. Fusu, E. Iureac, A. Lupan, V. Popș, ș.a.). În anii '70-'80 realizează compoziții dinamice: „Copii și sportul”, „Viața medicului”, „Prietenii”, „Cine și cum”, „Micul deșert”, „Mama și fiica” ș.a.

Valentina Rusu-Ciobanu practică și scenografia, ei li aparțin decorurile pentru spectacolele „Radu Șerban Intim” și ultimul „Teatrul Luceafărului” și „Pădurea înveștii noștre” (Teatrul Mic din Moscova). Un gust estetic deosebit deosebit pentru „scenariile și naturile statice: „Natură statică”, „Vedere din Crimeea”, „Cană”, „Peisaj din Ouzur”, „Vedere din Bojoneț” (Bulgaria) și a „Purtătoare culori, valoare energice, luminizitatea și înălțimea valoricilor și transparențe în limbaj modern.

Dacă în perioada de început activității creatoare pictoriței s-a asumat o perspectivă și o interpretare dramatică, înca, apoi în continuare, gama modalităților de interpretare se lărgesc prin acreditarea în spațiul modernității de expresie a entităților fizice, parabolice, abstracte.

Valentina Rusu-Ciobanu ne-a reprezentat peste hotare în Bulgaria, Polonia, Canada, Irak, Sina. Este distinsă cu titlul onorific Artist Plastic al Poporului din Republica Moldova, este laureată a Premiului Național, Cavaler al Ordinului Republicii.

De 20 de ani, Valentina Rusu-Ciobanu nu mai părăsește țara decât să vadă lumea. La cei 86 de ani ai săi, din pasiunile de altă dată i-au rămas muzica și florile, la care s-au mai adăugat nepoții. Iși trăiește viața în casa veche din cartierul vechi de origine a Chișinăului, după trecerea la cele veșnice a soțului, distinsul pictor Gheorghe Sănciuș. Este mama pictorului Lică Sănciuș, de numele căruia sunt legate câteva mai multe generații de copii. Echipa caracteristică creată Valentina Rusu-Ciobanu ca pe o epocă în arta plastică.

<https://m.moldovenii.md/md/people/994/#>

Valentina Rusu-Ciobanu: „Cred în viață, totul e viață în jur”

Sute de oameni au felicitat-o pe marea pictoriță Valentina Rusu-Ciobanu cu ocazia celor 99 de ani pe care i-a împlinit în octombrie 2019. Longevitatea ei uimește, ne bucură, dar, deopotrivă, fascinează vitalitatea operelor ei. I-am căutat picturile pe internet, în albume, la bibliotecă, am revăzut pozele ei, mai cu seamă cele postate pe o rețea de socializare de către fiul domniei sale, pictorul Lică Sănciuș. În una din poze, o

<https://www.jc.md/valentina-rusu-ciobanu-cred-in-viata-totul-e-viata-in-jur/>

Pictorița Valentina Rusu Ciobanu, decorată de Iohannis cu Ordinul „Meritul Cultural”

30 Iunie 2020 23:10

<https://agora.md/stiri/73444/pictorita-valentina-rusu-ciobanu>

Cine este Valentina Rusu-Ciobanu, pictorița care s-a opus regimului sovietic

<https://www.moldova.org/cine-este-valentina-rusu-ciobanu-pictorita-care-s-a-opus-regimului-sovietic/>

„Valentina Rusu Ciobanu, 100 de ani de la naștere” un eveniment cultural unic în România

Muzeul Municipal al București – Secție Artă, în parteneriat cu Asociația pentru cultură și artă Artor, Fundația SANTAVINERE din Chișinău, în colaborare cu Arhiva Națională de Filme, Moldova Film, cu Școala Energetică al Administrației Fondului Cultural Național, al Primăriei Municipiului București prin Centrul Cultural Expo Artă, pregătesc prima expoziție personală, organizată în România, dedicată celei mai importante pictorițe contemporane din Republica Moldova: Valentina Rusu-Ciobanu.

Anul acesta pe data de 20 Iunie a fost semnat decretul pentru decorarea artistului cu Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Mare Ofițer – Anela Plăcintă, de către Președintele României, domnul Klaus Iohannis. Pentru arte românească, în general, această zi a marcat un moment istoric și o formă de recunoaștere oficială a valorii unei mari artistice, dar și recunoașterea valorii excepționale a goștii de pictură de la Chișinău, în primum pentru eșecul acestei înalte distincții o fost fiică de doamna Măia Sănciuș, susținută de Asociația de cultură și artă Artor și de Muzeul Municipal al București.

Expoziția dedicată aniversării artistei se va deschide în Luna noiembrie la Palatul Căpuș, sediul principal al Muzeului Municipal al București. Unele dintre cele mai vechi și frumoase regiuni istorice din capitala României, un astfel de eveniment este organizat de muzeul de artă, în colaborare cu Asociația de cultură și artă.

<https://muzeulbucurestiului.ro/valentina-rusu-ciobanu-100-de-ani-de-la-nastere>

Pictorița Valentina Rusu-Ciobanu: 97 de ani și mulți ani înaintea!

28.10.2017

PICTORITA VALENTINA RUSU-CIOBANU ÎȘI SĂRBĂTOREȘTE CEA DE-A 97-A ANIVERSARE

La 28 octombrie, cunoscuta pictoriță Valentina Rusu-Ciobanu, laureată a Premiului de Stat, Maestru Emerit în Artă, Artistă a Poporului, deținătoare a Ordinului

<http://www.stiripozitive.eu/libview.php?l=ro&idc=6&id=3729&t=/Oameni/Cultura/Pictorita-Valentina-Rusu-Ciobanu>

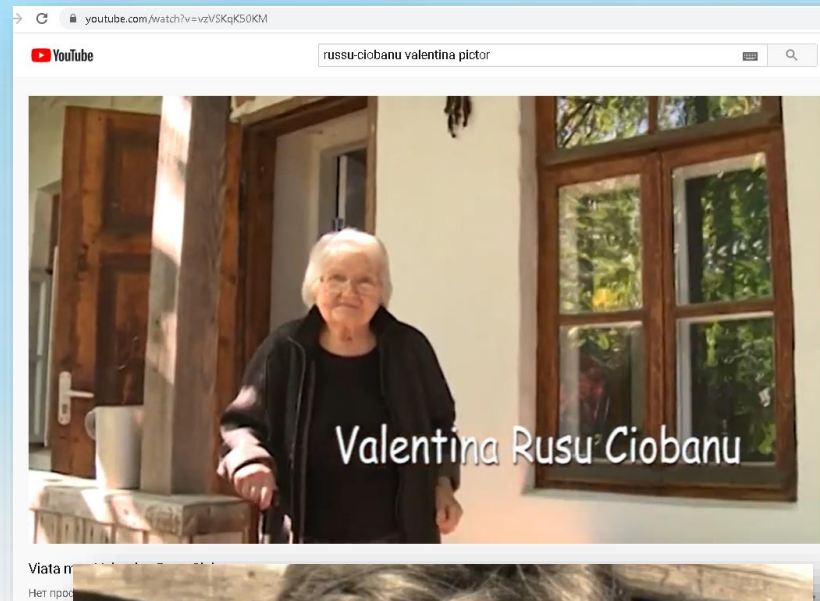
ÎN FILME DOCUMENTARE

<https://www.youtube.com/watch?v=FwDUlzbuyAg>

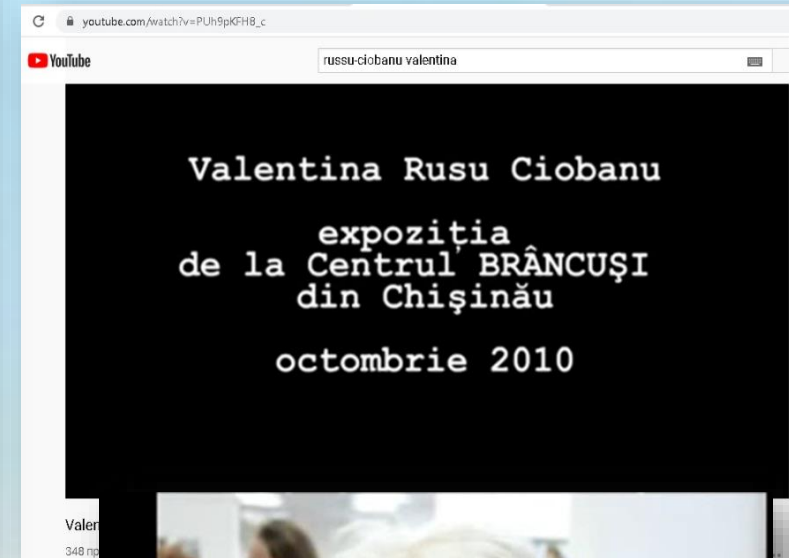
„Confesiune” Valentina Rusu-Ciobanu (ro) 1985. Из хроники молдавского изобразительного искусства 1963.

<https://www.youtube.com/watch?v=vzVSKqK50KM/>

Viața mea.
Valentina Rusu Ciobanu la 98 de ani

https://www.youtube.com/watch?v=PUh9pKFH8_c

Valentina RUSU CIOBANU's Painting Chisinau exhibition

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. *Calendar Național 2000*. Chișinău : Litera, 1999, p. 272
2. *Calendar Național 2010*. Chișinău : [S. n.], 2009, p. 214. ISSN 1857-1549.
3. *Calendar Național 2020* [on-line] . Ch. : BNRM, 2019, pp. 327-329. ISSN 1857-1549. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/calendar%202020.pdf>. [Accesat 8 sept. 2020]
4. *Mica istorie din albumul de familie* . Valentina RUSU-CIOBANU, Lică SAINCIUC. [Chișinău] : Arc, 2018 (Imprimat în Ungaria). 212 p. : fot.
5. *Valentina Rusu-Ciobanu* : O creatoare îndrăgostită de firea luminoasă, blândă și înțeleaptă a Lumii : Biobibliografie [on-line] . Bibl. Naț. a Rep. Moldova, Proiectul editorial „Moldavica” . Alcăt.: Svetlana MIRON ; dir. gen.: Elena PINTILEI. Chișinău : BNRM, 2018 (Tipogr. „Primex.com”). 154 p. : fot. (Seria „Plasticienii Moldovei”, ISBN 978-9975-4493-6-6), ISBN 978-9975-3205-5-9. Disponibil: <http://bnrm.md/files/publicatii/Biobibliografie-Valentina-Rusu-Ciobanu.pdf>.

RESURSE ELECTRONICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB – http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb&;
- <https://gazetadechisinau.md/2020/07/07/>;
- <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com//>;
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Valentina_Rusu-Ciobanu;
- <https://moldova.europalibera.org/a/2190056.html>;
- <http://bnrm.md/files/publicatii/Biobibliografie-Valentina-Rusu-Ciobanu.pdf>;
- <https://www.zdg.md/reporter-special/oameni/pictorita-valentina-rusu-ciobanu-95-de-ani-indragostita-de-pictura-si-arta>;
- <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/2014/05/16/patrimoniul-muzeelor-capitalei-imprimat-pe-marci>;
- <https://filatelia.md/ro/node/307>;
- <https://www.jc.md/valentina-rusu-ciobanu-cred-in-viata-totul-e-viata-in-jur/>;
- <https://agora.md/stiri/73444/pictorita-valentina-rusu-ciobanu>;
- <https://www.moldova.org/cine-este-valentina-rusu-ciobanu-pictorita-care-s-a-opus-regimului-sovietic>;
- <http://www.stiripozitive.eu/libview.php?l=ro&idc=6&id=3729&t=/Oameni/Cultura/Pictorita-Valentina-Rusu-Ciobanu>

Realizatori:
Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar,
Valentina VACARCIUC, bibliotecar,
Coordonator:
Valentina TOPALO, bibliotecar principal,
BȘ USARB, Serviciul Comunicarea colecțiilor. Programe infodocumentare. Marketing

2020